

БЮЛЕТЕНЬ

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА В КАНАДІ
516 The Kingsway, Toronto, ON M9A 3W6 Canada – ntsh.ca@gmail.com

ЧИСЛО 24 (28)

грудень 2025

«Різдво на Закарпатті» (Оксана Архипова)

*З Різдвом
Христовим
і Новим Роком*

бажаємо
ВСІМ ЧЛЕНАМ
І ПРИХИЛЬНИКАМ НТШ ТА ЇХ
РІДНИМ
ЩАСТЯ, ЗДОРОВ'Я
І МИРУ В НОВОМУ РОЦІ!

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

СЛОВО ВІД ДИРЕКЦІЇ

*А що у рік Новий вам побажати?
Та все найкраще! Й щоб збулось усе!
Хай добрий мир зайде усім до хати,
Цей рік хай перемогу принесе!*

Надія Красоткіна

Дорогі члени та прихильники НТШ в Канаді,

Від щирого серця вітаю вас з Новим 2026 роком!

Ще один рік за плечима, рік важкий, повний неспокою, драматичних подій та гірких розчарувань, але також героїзму, незламної волі, неймовірних прикладів стійкості, людяності і любові!

Яким був цей рік для нашого Товариства? Нелегким і сповненим випробувань. Кілька членів нашої Дирекції мали і продовжують мати серйозні проблеми зі здоров'ям. Побажаймо їм перенести всі випробування і повернути сили, енергію і насагу. Також, через нові вимоги уряду ми мусіли прийняти непросте рішення щодо формальних стосунків з осередками в інших канадських містах. Тепер перед нами стоїть завдання вибудувати нову модель таких стосунків.

І все-таки, не зважаючи на виклики, які постійно ставить перед нами реальність, можу з певністю ствердити, що минулий рік був успішним для Наукового Товариства ім. Шевченка в Канаді. Як і в минулому, ми організували публічні доповіді для широкого загалу, які викликали зацікавлення і спричиняли жваві дискусії. Особливий резонанс мали доповіді проф. Марійки Кузьми про українські колядки, д-ра Василя Лопуха про його унікальний віртуальний фото архів “Легіон Українських Січових Стрільців”, президента Києво-Могилянської Академії проф. Сергія Квіта про діяльність його університету в умовах війни. До спів організації ми часто залучали інші українські товариства, і, як виявилось, ця практика є дуже успішною і ми будемо продовжувати її і в майбутньому.

НТШ в минулому році також продовжувало підтримувати наукові розвідки в ділянці українських студій та дослідження архівів української діаспори в Канаді, а також наукові публікації на теми української науки та культури. Про це читайте в окремому повідомленні. Гідним завершенням року стало проведення дводенної конференції “Члени НТШ в науці” під загальною назвою “Україна і світ”. Повернення до формату конференції, в якій беруть участь члени НТШ, розповідаючи про їхні найновіші дослідження в найрізноманітніших ділянках науки, виявилось справді на часі. У конференції взяли участь 15 науковців з різних країн та міст двох континентів! Детальніше про конференцію читайте у статті референта конференцій мгр. Уляни Пасічник.

Успішна діяльність НТШ була забезпечена невтомною працею членів Дирекції НТШ та помічників, що вже другий рік у тому самому складі сумлінно виконують свої обов’язки. Щира подяка вам усім, що, не зважаючи на інші професійні навантаження та часом складні особисті та сімейні обставини, присвячують свій час та зусилля для розвитку та підтримки української науки та культури!

Наше товариство за останній рік поповнилось новими членами. Завдяки енергійній та ініціативній праці проф. Мар’яни Буряк, у нас також з’явилася нова категорія членства, а саме, члени-студенти, тобто, ті молоді люди, що ще навчаються в університеті, але цікавляться українською мовою, наукою та культурою. Мусимо спільно міркувати, як більш дієво залучити цих молодих студентів до праці у нашому Товаристві.

На жаль, маємо і болючі втрати у наших лавах:

21 серпня 2025 року відійшла у Вічність багатолітня членкиня НТШ **Ліда Палій**;

2 жовтня відійшла у Вічність довголітня членкиня НТШ **Люба Пендзей**.

Вічная їм Пам’ять!

*Д-р Дагмара Турчин-Дувірак,
Голова НТШ-К*

НОВІ ЧЛЕНИ

Катя Гончар, секція суспільних наук
Мгр. Оксана Буньо, філологічна секція
Мгр. Нара Наріманова, історично-філософська секція
Олександр Замер, історично-філософська секція
Д-р Дана Бойко, секція суспільних наук
Мгр. Тетяна Ваньо, секція суспільних наук

ЧЛЕНИ – СТУДЕНТИ

Поліна Гонтарюк
Джейд Англід
Михайло Макогонський
Олексій Панас
Есме Смолинець
Степан Величко
Никита Снаговський

Вітаємо всіх нових членів!

ДИРЕКЦІЯ І ПРОВІД НТШ 2025

Голова - Дагмара Турчин-Дувірак
pturchyn@sympatico.ca
Заступниця голови - Марта Дичок
mdyczok@uwo.ca
Секретар - Роксоляна Сливинська
roksoliana.slywynska@gmail.com
Протокольний секретар - Марта Горбань
martahorban@rogers.com
Референт фінансів - Таня Джулинська
tanyakaldz@gmail.com
Заступник референта фінансів – Тетяна Басмат
tbasmat1220@gmail.com
Референт членства - Дарія Даревич
daria_darewych@hotmail.com
Референт залучення нових студентів –
Мар'яна Бурак mburak@uku.edu.ua

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Голова - Іван Підкович johnpidko@sympatico.ca
Член - Софія Качор kachor@mts.net
Член - Євген Ладна eladna@sympatico.ca

Референт стипендій - Дагмара Турчин-Дувірак
pturchyn@sympatico.ca
Референт імпрез - Христина Ковальська
kowalskychristina77@gmail.com
Референт конференцій - Уляна Пасічник
uliana.pasicznyk@utoronto.ca
Референт ЗМІ - Уляна Підземецька
ulanapidzamecky@gmail.com
Референт соціальних мереж - Надя Герелюк
nadiagerel@gmail.com
Вебмайстер - Марійка Лялька Винницька
marijka.lialka@gmail.com
Референт забезпечення - Ростислав Кудлик
Rostyk.kudlyk@gmail.com
Представник до КУК - Олександр Романко
romanko@romanko.ca

ПОМІЧНИКИ

ЗУМ, Mailchimp - Маруся Радь
rad.marusia@gmail.com
Інтернет - Тарас Бойчук webforge@gmail.com
Live Stream - Тарас Брилинський
taras62@gmail.com
Членські внески - Андрій Генік-Березовський
agenyk@gmail.com
Представник до СКУ - Олександр Басмат
basmat1959@yahoo.com

ДОПОВІДІ В ТОРОНТІ ЗА 2025 рік

15 січня 2025

Д-р Марійка Кузьма, диригент, музиколог, професор-емерита Університету Берклі в Каліфорнії,

НОВИЙ ПОГЛЯД НА УКРАЇНСЬКІ СТАРОДАВНІ ТА СУЧАСНІ КОЛЯДКИ ТА ЩЕДРІВКИ: ЇХНЯ НЕЗВИЧАЙНА, МОГУТНЯ ІСТОРІЯ, ЇХНЄ УНІКАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В КАНАДІ
SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY OF CANADA
SOCIÉTÉ SCIENTIFIQUE SHEVCHENKO DU CANADA

НОВИЙ ПОГЛЯД НА УКРАЇНСЬКІ СТАРОДАВНІ ТА СУЧАСНІ КОЛЯДКИ ТА ЩЕДРІВКИ: ЇХНЯ НЕЗВИЧАЙНА, МОГУТНЯ ІСТОРІЯ, ЇХНЄ УНІКАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

**СЕРЕДА, 15 СІЧНЯ, 2025
7:30 ВЕЧ.
OLD MILL, HUMBER ROOM**

Марійка Кузьма
Відзначена королевою Єлизаветою, музиколог, професор-емерита Університету Берклі в Каліфорнії. Її музикологічна праця з назвою дослідження отримала нагороду за дисертацію про Дмитра Бортнянського, підготувала рядочку хороми мандражі Бортнянського та зберегла його концерти разом з хором Єлизавети Четвертої (Париж).
Остання книжка проф. Кузьми - антологія українських колядок під назвою *Songs of the Birds, Bees, and Sacred Harp: From Ukraine An Anthology and Sacred Harp Companion* (Cambridge, Scholars Publishing, 2024).
Професорська дисертація проф. Кузьми досліджує духовні думки та спостереженнями про незвичайний феномен українських колядок та щедрівок.

Доповідач
Марійка Кузьма

SPONSOR
BCU Foundation

Доповідь на гарчуванні можна завантажити на www.sbs.ca

7 березня 2025

Д-р Дагмара Турчин-Дувірак, музиколог, педагог, музичний критик,

ШЕВЧЕНКІЯНА СТАНІСЛАВА ЛЮДКЕВИЧА У ЙОГО ФІЛОЛОГІЧНИХ ТА МУЗИКОЗНАВЧИХ ПРАЦЯХ, І МУЗИЧНИХ КОМПОЗИЦІЯХ

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В КАНАДІ
SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY OF CANADA
SOCIÉTÉ SCIENTIFIQUE SHEVCHENKO DU CANADA

ШЕВЧЕНКІЯНА СТАНІСЛАВА ЛЮДКЕВИЧА У ЙОГО ФІЛОЛОГІЧНИХ ТА МУЗИКОЗНАВЧИХ ПРАЦЯХ, І МУЗИЧНИХ КОМПОЗИЦІЯХ

**П'ЯТНИЦЯ, 7 БЕРЕЗНЯ 2025 - 7:30 ВЕЧ.
OLD MILL TORONTO - WESTMINSTER ROOM**

Дагмара Турчин - Дувірак
Музиколог, педагог, музична критик, директор музикознавства, колишній науковий співробітник Інституту музикознавства фольклору та етнології ім. М.Рильського Академії Наук України.
Коллежний професор Давидом найбільш відомою музичною вченою ім. М. В. Лисенка (Гетьманський університет, Спирдо, викладач музики в приватній школі).
Автор численних статей з історії, теорії, естетики музики та психології музичного сприйняття. Останнім часом працює над книжкою про український музичний модернізм початку 20 століття.

Спонсор
BCU Foundation

Доповідь на гарчуванні можна завантажити на www.sbs.ca

25 квітня 2025

Д-р Томас Приймак, старший науковий співробітник Факультету Історії та політичних наук Університету Торонто,

CANADIAN ETHNIC POLITICS AND CANADA'S POLICY TOWARDS THE USSR'S 'UKRAINIAN QUESTION'

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В КАНАДІ
SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY OF CANADA
SOCIÉTÉ SCIENTIFIQUE SHEVCHENKO DU CANADA

CANADIAN ETHNIC POLITICS AND CANADA'S POLICY TOWARDS THE USSR'S 'UKRAINIAN QUESTION'

**APRIL 25, 2025 AT 7:30 PM
OLD MILL, BALMORAL ROOM**

THOMAS M. PRYMAK, PH.D.
Senior Research Fellow at the Chair of Ukrainian Studies, Departments of History and Political Science, University of Toronto. He is the author of several published books and many articles and reviews in Ukrainian political and cultural history, art history, folklore, and religion. He wrote the first scholarly biography of the most important Ukrainian historian and political leader of the 20th century, Mykhailo Hrushevskyi (1897).

SPONSOR
BCU Foundation

9 травня 2025

Д-р Юрій Мончак, науковий директор Центру Молекулярної Патології Університету Макгілл, професор медицини Університетів Монреаль і Макгілл,

ВИМІРНА ЗАЛИШКОВА ХВОРОБА: ГОЛКА, КОПИЦЯ СІНА І ЯК ЇЇ ЗНАЙТИ

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В КАНАДІ
SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY OF CANADA
SOCIÉTÉ SCIENTIFIQUE SHEVCHENKO DU CANADA

ВИМІРНА ЗАЛИШКОВА ХВОРОБА: ГОЛКА, КОПИЦЯ СІНА І ЯК ЇЇ ЗНАЙТИ?

**9 ТРАВНЯ 2025 - 7:30 ВЕЧ.
OLD MILL, WESTMINSTER ROOM**

Д-Р ЮРІЙ МОНЧАК
Народився в Монреалі, закінчив університет Макгілл та Монреальський університет де захистив докторат з молекулярної біології, відбув пост-докторат в Національному Інституті Раку в Вашингтоні. З 1994 р. працює як науковий директор Центру Молекулярної Патології при Центрі Здравої Університету Макгілл (MUSC), професор медицини на університеті Макгілл та Монреальському університеті.
Пряма трансляція: <https://www.youtube.com/watch?v=7M0Lz8H5vXk>

SPONSOR
BCU Foundation

19 вересня 2025

Д-р Василь Лопух, Нью-Йорк, США, презентує свій унікальний проект,
ЛЕГІОН УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ :ВІРТУАЛЬНИЙ ФОТО АРХІВ

 НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В КАНАДІ
 SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY OF CANADA
 SOCIÉTÉ SCIENTIFIQUE SEVČENKO DU CANADA

Легіон Українських Січових Стрільців: віртуальний фото архів

**П'ЯТНИЦЯ, 19 ВЕРЕСНЯ, 2025
7:30 веч.
OLD MILL, WESTMINSTER ROOM**

ДОПОВІДАЧ:
 Василь Лопуш, за фахом економіст, доцент катедри філософії та економічної теорії Тернопільського педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка в 1981-1997 рр. Від 1998 року живе в США. Дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка. Директор Адміністрації НТШ з 2000 – 2023 рр. Автор унікального проєкту віртуального архіву "Легіон Українських Січових Стрільців: фото архів".

YOUTUBE LIVE STREAM LINK:
<https://www.youtube.com/live/gMFnhqkVgMs>

 НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В КАНАДІ
 SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY OF CANADA
 SOCIÉTÉ SCIENTIFIQUE SEVČENKO DU CANADA

 НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КИЄВО-МОГИЛЯНЬСЬКА АКАДЕМІЯ

КІЄВО-МОГИЛЯНЬСЬКА АКАДЕМІЯ І ТРАНСФОРМАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ

**ВІВТОРОК, 11 ЛИСТОПАДА 2025
- 7:30 веч. -
OLD MILL, WESTMINSTER ROOM**

ДОПОВІДАЧ: СЕРГІЙ КВІТ
 Президент Національного університету «Києво-Могилянська академія», міністр освіти і науки України (2014-2016), голова Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти України* (2019-2022).

СПОНСОР:

3 жовтня 2025

Д-р Ірина Макарик, професор-емерита Університету Оттави, Член Королівського Товариства Канади, Почесний Академік АН ВШ України

ШЕКСПІР В УКРАЇНІ: ВІД ШЕВЧЕНКА ДО ЗЕЛЕНЬСЬКОГО

 НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В КАНАДІ
 SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY OF CANADA
 SOCIÉTÉ SCIENTIFIQUE SEVČENKO DU CANADA

**ШЕКСПІР В УКРАЇНІ: ВІД ШЕВЧЕНКА ДО ЗЕЛЕНЬСЬКОГО
SHAKESPEARE IN UKRAINE: FROM SHEVCHENKO TO ZELENSKY**

AN ILLUSTRATED LECTURE | ДОПОВІДЬ З ІЛЮСТРАЦІЯМИ and / i
 BOOK LAUNCH / ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИЖКИ
 Shakespeare in Ukraine: Mirror, Prism, Megaphone (University of Toronto Press)

**П'ЯТНИЦЯ, 3 ЖОВТНЯ, 2025 - 7:30 веч.
FRIDAY, OCTOBER 3, 2025 - 7:30 PM
OLD MILL, WESTMINSTER ROOM**

ДОПОВІДАЧ / SPEAKER: **ІРИНА МАКАРИК / IRENA MAKARYK**
 Emerita Distinguished Professor, Department of English, University of Ottawa, Fellow of the Royal Society of Canada, Honorary Academic, Academy of Sciences V Sh, Ukraine. Her scholarly work includes 10 books, over 100 scholarly articles, and 10 edited collections.

Emerita Професор англійської літератури в Університеті Оттави, Член Королівського Товариства Канади, Почесний Академік Академії Наук В Ш України. Її доробок налічує 10 ілюстрованих монографій, понад 100 наукових робіт, та збіркованих її редагуванні 10 академічних монографій.

11 листопада 2025

Д-р Сергій Квіт, Президент Національного Університету Києво-Могилянська Академія,

КІЄВО-МОГИЛЯНЬСЬКА АКАДЕМІЯ І ТРАНСФОРМАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ

Також, НТШ долучилося до спів організації доповідей :

25 вересня 2025

Спільно з UCRAINICA RESEARCH INSTITUTE

Д-р Олександр Романко, Директор SS&C Technologies Canada, професор Університету Торонто, Американського Університету в Києві, Українського Католицького Університету,

ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN DEFENCE: TECH, BUSINESS, AND EDUCATION – OPPORTUNITIES FOR CANADA AND UKRAINE

Ucrainica Research Institute
 Invites you to attend the lecture

Artificial Intelligence in Defense Tech, Business, and Education - opportunities for Canada and Ukraine

Thursday, Sep. 25, 2025 - 7 pm
 Balmoral Room-Old Mill
 21 Old Mill Road, Toronto

Dr. Oleksandr Romanko - Associate Director of SS&C Technologies Canada; Adjunct Professor, University of Toronto; American University in Kyiv; Ukrainian Catholic University; Chair of Innovation, Education and Science Support Committee, Ukrainian Canadian Congress

Sponsors:

28 вересня 2025

Спільно з Канадсько-Українською Мистецькою Фундацією та телепрограмою “Контакт”

Д-р Марта Дичок, професор Університету Вестерн

Презентація книжки
UKRAINE NOT ‘THE’ UKRAINE

11 грудня 2025

Спільно з UCRAINICA RESEARCH INSTITUTE

PhD студентка Університету Торонто
Алевсандра Шкандрій,

THE ART OF WAR: TANGIBLE
CULTURAL HERITAGE AS A CONFLICT
RESOURCE

НТШ Конференція 2025:

11-а Конференція “Члени НТШ в науці”
Тема: “Україна і світ”

П'ЯТНИЦЯ, 5 ГРУДНЯ 2025: 10:00–15:00 EST (Торонто)

Дистанційна сесія:

<http://US02WEB.ZOOM.US/J/83709466740>

Відкриття конференції:

Уляна Пасічник, Дагмара Турчин-Дувірак (Голова НТШ)

Модератори: Мар'яна Бурак,
Уляна Підзамецька

Оля Гнатюк

“До українського питання в міжвоєнному періоді: діяльність Українського Бюро в Лондоні в дзеркалі колекцій В. Ю. Кисілевського в Канаді і Великобританії”

Лада Цимбала

“Дослідження творчості Вадима Доброліжа в канадському культурному дискурсі: зреалізовані проекти—актуальні виклики”

Ольга Хомета

“Бароккові відлуння в українському модернізмі: Символізм Григорія Сковороди у ранній поезії Павла Тичини”

.....

Тайсія Ківшар

“Д-р Михайло Марунчак як фундатор канадського українського книгознавства”

Перерва – продовження о 13:15 EST (Торонто)

Маргарита Пугаченко

“Еволюція скляних прикрас на українських теренах: від античності до сьогодення”

Thomas Prymak

“Of Beetles and Buzzing: Reflections on Nikita Khrushchev's Surname”

Olga Zaitseva-Herz

“Resilience in Sound: How Ukrainian Music Confronts War Across Borders”

Закриття сесії

Учасники дистанційної сесії конференції 5 грудня 2025

СУБОТА, 6 ГРУДНЯ 2025: 10:00–15:30 EST (Торонто)

Очна сесія: 21 Old Mill Rd., Old Mill Toronto, Westminster Room

Пряма трансляція (livestream):

I. ранкова сесія:

<https://youtube.com/live/CNOJEHtYCyY>

II. пообідня сесія:

https://youtube.com/live/2NiF_7c5hr0

.....

Відкриття сесії: Уляна Пасічник, Дагмара Турчин-Дувірак (Голова НТШ)

Модератори: Марта Горбань, Марта Дичок

Алла Недашківська

“Мовний активізм у лінгвістичному ландшафті України під час війни”

Оксана Винницька-Юсипович

“Навчання у школах України в умовах воєнного стану (2022–2025)”

Мар’яна Бурак

“Українська мова як іноземна (УМІ) в умовах війни: виклики, які породжують можливості”

Юрій Пароз

“Концепція територіально-політичної сегментації”

Dmytro Basmat

“The Kyiv Independent: Ukraine's Voice to the World”

Перерва – продовження о 13:30 EST (Торонто)

Представлення нового числа
Західньоканадського Збірника – Алла Недашківська

Юрій Мончак

“Кріспер, ГМО, Лулу і Нана: прекрасний новий світ”

Ганна Протасова

“Християнська аксіологія в есеїстиці та прозі Віктора Петрова-Домонтовича 1940-х років”

Галина Костюк

“Переосмислення емоційних концептів в умовах несвободи у поезії Ярослава Лесіва”

Закриття сесії та конференції

*Учасники наочної сесії конференції
6 грудня 2025*

Відбулася 11-та Конференція “Члени НТШ в науці”

В грудні 2025 року відбулася 11-та чергова конференція під рубрикою «Члени НТШ в науці». Цьогорічна дводенна подія мала додаткову тему «Україна і світ», яка віддзеркалює широкий діапазон презентацій доповідачів-учасників. Як і попередні конференції під цією рубрикою, 11-та конференція була форумом де члени НТШ мали нагоду представити свою біжучу наукову роботу іншим членам і прихильникам, які могли опісля ставити питання і слухати відповіді. Протягом двох днів конференції виступали п’ятнадцять доповідачів на різні теми з історії, літератури, освіти, мистецтва, культури, політики та медицини. На обох сесіях д-р. Дагмара Турчин-Дувірак, голова НТШ в Канаді, вітала доповідачів і слухачів та представила модераторів, які тоді представили доповідачів і вели сесією.

Дистанційна сесія конференції відбулася в п’ятницю, 5-го грудня, по Зум. Виступали семеро доповідачів, з Канади, Північної Америки, України, Польщі, та Німеччини. В ранковій частині сесії, під модераторством д-р Мар’яни Бурак, доповідали Оля Гнатюк (діяльність Українського Бюро в Лондоні в міжвоєнному періоді), Лада Цимбала (творчість Вадима Доброліжа), Ольга Хомета (аспекти українського модернізму), і Таїса Ківшар (Михайло Марунчак як фундатор канадсько-українського книгознавства). В пополудневій частині сесії, під модераторством д-р Уляни Підзамецької, доповідали Маргарета Пугаченко (еволюція скляних прикрас на українських теренах), Томас Приймак (роздуми про прізвище Нікіти Хрущова), і Ольга Зайцева-Герц (українська музика в контексті війни). При кінці дистанційної сесії, доповідачі висловили вдячність за

можливість виступити спільно та ознайомитися з науковими колегами з різних частин світу.

Очна сесія конференції відбулася в суботу, 6-го грудня, в приміщенні Олд Мил, Торонто. Тут виступали вісім доповідачів з Канади. В ранковій частині сесії, під модераторством мгр. Марти Горбань, доповідали Алла Недашківська (лінгвістичний ландшафт України під час війни), Мар'яна Бурак (навчання української мови як іноземної), Юрій

Рарог (концепція територіально-політичної сегментації), та Дмитро Басмат (*The Kyiv Independent* як джерело новин). Після перерви і перекуски, коли сесія продовжилася під модераторством д-р Марти Дичок, д-р Недашківська представила товаристві нове число видання *Західноканадський збірник*. З доповідями виступили д-р Юрій Мончак (Кріспер, ГМО, та молекулярні маніпуляції як відкриття нового світу в медицині), Ганна Протасова (естетика та проза Віктора Петрова-Домонтовича), і Галина Костюк (емоційні концепти в поезії Ярослава Лесева). Сесію і конференцію завершила д-р Турчин-Дувірак, яка висловила особливу подяку Фондації VCU за приміщення і гостину в Олд Мил, та Фондації і Українській Кредитові Спільці UCSU за спонсорство та кошти перекуски для учасників.

Конференцію організували члени оргкомітету Уляна Пасічник (голова), Дагмара Турчин-Дувірак, Уляна Підзамецька, Мар'яна Бурак, і Марта Горбань; допомагали Надя Герелюк, Маруся Радь, Христина Ковальська, Марійка Винницька і Рося Сливинська. Відеозаписи конференції знаходяться на веб-сторінці НТШ в Канаді:

<https://ntsh.ca/>

*Мгр. Уляна Пасічник,
Референт конференцій НТШ-К*

ПЕРЕМОЖЦІ КОНКУРСУ НТШ В КАНАДІ НА ФІНАНСОВУ ПІДТРИМКУ ДОСЛІДЖЕНЬ та

В 2025 році Наукове Товариство ім. Шевченка в Канаді продовжувало фінансово підтримувати наукові дослідження та наукові публікації. Пріоритет в ділянці наукових досліджень надавався розвідкам з питань історії та суспільних наук.

Переможцем став молодий науковець Олександр Аврамчук з темою "Peripheral no more: Exil Intellectuals and Ukrainian Origins of Slavic Studies in Cold War Canada 1945 – 1976". Олександр Аврамчук здобув магістерський ступінь в Києво-Могилянській Академії, докторську дисертацію захистив у Варшавському університеті. На час подання аплікації він працював в Люблінському католицькому університеті ім. Яна Павла II, зараз працює у Варшавському університеті.

Д-р Олександр Аврамчук

У пропонованому дослідженні д-р Аврамчук поставив собі за мету довести, що повоєнна Канада була кращим ґрунтом для неросійських славістичних студій, ніж США. Власне завдяки українським українським вченим-славістам катедри славістики в канадських університетах стали головними інтерпретаторами радянської реальності для широкого канадського загалу. У своєму дослідженні д-р Аврамчук планує розглянути соціальні передумови, що склалися в Канаді після закінчення Другої світової війни з прибуттям великої хвилі української, зокрема, інтелектуальної імміграції; ранній період розбудови славістичних інституцій на катедрах канадських університетів в умовах Холодної Війни, та особливу роль

Юрія Луцького у розбудові канадської академічної славістики, що увінчалась заснуванням у 1976 році Канадського Інституту Українських Студій КІУС.

Дослідчу стипендію ім. Микитчуків отримав д-р Томас Приймак на опис бібліотеки і архівної збірки Осередку, Українського культурного і освітнього центру у Вінніпегу. Д-р Томас Приймак, старший науковий співробітник факультету історії та суспільних наук університету Торонто, є відомим канадським істориком, автором численних книжок та статей з найрізноманітніших тем української, українсько-канадської історії та культури. Осередок у Вінніпегу є одним з найважливіших центрів української діаспори в Канаді, що має надзвичайно цінну бібліотеку та багату колекцію архівних матеріалів. Праця д-ра Томаса Приймака спрямована на детальне наукове опрацювання та опис цих матеріалів з метою їх збереження та донесення як до дослідників, так і широкого загалу.

Д-р Томас Приймак

Фінансову підтримку на публікацію отримала книжка д-р Світлани (Лани) Крис “Origins of the Ukrainian Gothic: History, Cultural Hauntings, and Political Imaginations”. Видавець – University of Toronto Press. Автор книжки Світлана Крис є професором MacEwan University в Едмонтоні. У пропонованій публікації вона розглядає широку панораму української романтичної та пост-

романтичної літератури в контексті загально європейського романтичного літературного канону відтворення жаху та надприродного. Під цим оглядом твори Квітки-Основ’яненка, Гоголя, Марко Вовчок, Стороженка, Старицької-Черняхівської та інших українських письменників інтерпретуються як органічна складова загальної традиції сучасного ім світового письменства. Більше того, д-р Крис виявляє і типово національні особливості української готики. До таких вона відносить ‘козацьку готику’, ‘жіночу готику’, та застосування естетики жаху для засудження імперіалістичної політики Росії та СРСР у пост-романтичних письменників Людмили Старицької-Черняхівської і Кліма Поліщука. Публікація книжки Світлани Крис, якої сподіваємося в 2026 році, безперечно, стане важливим внеском у загальний процес все більшого залучення української літератури до світової культурної скарбниці та утвердження української культурної спадщини як органічної і водночас унікальної частини загальної культурної традиції.

Зазвичай, Наукове Товариство ім. Шевченка в Канаді підтримує лише одну книжку на рік. Однак, в 2025 році ми вирішили також надати фінансову підтримку ще одній книжці, а саме, монографії д-р Ольги Бертелсен “Entrapment: Ukraine’s House of Writers, 1920s-1930s”. Ця книжка, базована на надзвичайно широкій документальній базі, з залученням раніше недоступних матеріалів КГБ, є промовистим свідченням свідомого і цілеспрямованого терору сталінського державного апарату супроти української письменницької еліти з метою її цілковитого знищення. На долях мешканців знаменитого харківського будинку письменників “Слово” автор прослідковує долі цілого покоління “Розстріляного Відродження” та катастрофічні наслідки для всієї української нації.

Важливість публікації цієї книжки в англомовному світі особливо сьогодні, в умовах повномасштабної війни Росії проти України, важко переоцінити: адже геноцидна політика Путіна супроти української нації є прямим продовженням такої ж політики Сталіна. Тому НТШ-К знайшло можливість фінансово підтримати публікацію книжки О. Бертелсен в інтернеті та у вільному доступі для широкого загалу.

ПОЖЕРТВИ НА НТШ 2025

Stefan Pisocky	\$200.00
Curkowskyj Foundation	\$ 50.00
Hania Shyptur	\$240.00
O & T Dzulynsky	\$250.00
Stefan Pisocky	\$150.00
Lisa Shymko	\$100.00
Motria Ilnyckyj-Reive	\$ 30.00
O & T Dzulynsky Fund	\$250.00
Myron & Olena Dylunsky	\$100.00
R. A. Slywynskyj	\$100.00
I. Tomkiw	\$100.00
Dagmara Turchyn	\$675.00
Daria Darewych	\$100.00
Daria Darevych	\$100.00
O & T Dzulynsky Fund	\$250.00
O & T Dzulynsky Fund	\$750.00
Oleksandr Romanko	\$400.00
Total	\$3, 845.00

Дякуємо всім нашим жертводавцям !

Щиро дякую Марусі Радь, Роксолянці Сливинській, м-г Уляні Пасічник, м-г Тані Джулинській, Ігору Томківу, д-ру Миколі Сварнику за матеріали і світлини та допомогу в роботі над Бюлетнем.

Редактор Дагмара Турчин-Дувірак

Особлива подяка Фондації Будучність за спонсорство всіх наочних доповідей в приміщеннях Олд Милл в Торонті.

